

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΤΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΕΝΑ ΕΒΔΟΜΗ

Άρκολιά, Πουλισένα και Άννούσα.

ΑΡΚΟΛΙΑ

- Πάντα μου σ' είχα γνωστική, με φρόνεση μεγάλη,
μὰ τώρα φρονιμότερη παρὰ γυναίκα ἄλλη,
315 γιατὶ σὲ στράτα, σὰ θωρῶ, θὰ βάλῃς τὸ παιδί σου,
κέρδος νὰ κάμῃ, καταπὼς τό 'καμες κι' ἀπατή σου.
Κεράτσα Πουλισένα μου, μὴ στέκης ν' ἀνιμένης
φεύγει ὁ καιρὸς καὶ ὕστερα τίβοτας δὲν ξεστένεις·
μαγάρι καὶ πρωτύτερας νὰ 'θέλες μοῦ γρικήσει,
320 ὄντε τὴ ζήτα ὁ Μπρετζαλδῆς νὰ σοῦ τὴνὲ προκίση.
Μὰ τοῦτο θέλω μοναχὰς πάντα σου νὰ θυμᾶσαι·
μ' ὅσους σοῦ λάχου, σπλαχνικιά, σὰ θέλει ἡ τέχνη νὰ 'σαι.
Βλέπεσε μὴ μοῦ τὴν κρατῆς, εἰς τὴν τιμή, τ' Ἀρμένη,
γιατὶ θὰ δῆς στὸ ὕστερο πὼς μένεις κομπωμένη·
325 οὐδὲ 'ς τς ἀρχές σου μὴ ζητᾶς τσι πληρωμὲς μεγάλες,
νὰ μὴ σοῦ φεύγου σὰν πουλιὰ νὰ πηαίνουσι στὶς ἄλλες.
Κάλλιο τὸ λίγο καὶ συχνὸ γεμίζει τὸ σακούλι,
καὶ στὴ φτηνεῖα κατέχεις τὸ τὸ πὼς γλακοῦσιν οὔλοι.
Κάνε καλὴ θωριὰ ὀλωνῶν, κι' ὅσο μπορεῖς τοὺς γέλα,
330 μὲ γρίνια μὴν ἰδῆ κιανεῖς ποτέ σου τὴν κοπέλα,
κι' ὅσο μπορεῖς ἀγαφτικούς τὴν κάμε πάντα νὰ 'χη,
γιατὶ κακὸ μὲ τοὺς πολλοὺς δὲν ἠμπορεῖ νὰ λάχη·
τὸ πράμα ὀπῶνας μοναχὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ
ξεῦρε πὼς κάνουνουσι οἱ πολλοὶ γὴ χῶρια τους γὴ ἀντάμι.
335 Ποιὸς εἶν' καλὸς γιὰ δούλεψη, ποιὸς ὀγιὰ νὰ χαρίζη,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

καὶ ποιὸς μὲ τὴν παλληκαριὰ τς ἐχθροὺς νὰ φοβερίζη·
γιαῦτος λωλάγρα τὴν κρατῶ καὶ γι' ἀγνωσιὰ μεγάλη
ὄντες ἀκούσω πὼς κιαμιὰ κιανέναν ἀποβγάλη.

ΑΝΝΟΥΣΑ

340 Δασκάλισσά 'σαι ἀληθινὰ μὲ δίκιο μοναχὴ σου,
κορόνα εἰς τὴν τέχνη μας πρέπει τσῆ κεφαλῆς σου·
τοῦτα τὰ δασκαλέματα κιαμι' ἄλλη δὲν κατέχει·
φίλαινα καὶ μαστόρισσα χαρὰ στὴν ὅποια σ' ἔχει.

ΑΡΚΟΛΙΑ

345 Στὴν κάμαρα ἄς εἶν' ὁ εἷς κι' ἄλλος εἰς τὴν αὐλή σου,
κι' ἄλλος ἀπ' ὄξω τοῦ στενοῦ, κι' ὅλη τὴ δύναμή σου
βάνε τσι νὰ ζηλεύουσι ὁ ἓνας μὲ τὸν ἄλλο,
γιατὶ σοῦ τάσσω διάφορο νὰ 'χης πολλὰ μεγάλο.
Μὰ πάνω σ' ὅλα βλέπεσε, κεράτσα Πουλίσένα,
νὰ σᾶζε βαρεθῆ ποτὲ μὴν κάμετε κιανένα·
πάντα ἄς μισεύγουν ἀπ' αὐτὴ κι' ἄς μὴν πολυχορταίνου,
350 γιατί ἀνοστιρίζει τὸ πολὺ φιλι καὶ δὲ γιαγέρνου.
'Ω, ἡ καημέν' ἡ μάνα μου, ἄγια τὰ κόκαλά της,
κι' ἴντα πολλὰ καλὰ 'τανε τὰ δασκαλέματά της!
Θυμοῦμαι τὴνε μιὰ φορὰ νὰ θὰ διαβῆ στὸν Ἄδη,
μόνο γιατί ὀλονύχτισα μ' ἓνα μου φίλο ὁμάδι.

ΠΟΥΛΙΣΕΝΑ

355 Κατέχεις το πολλὰ καλὰ, θαρρῶ, κερὰ Ἄρκολιά μου,
τὸ πὼς σ' ἐκράτου πάντα μου ὡς γιὰ δασκάλισσά μου,
κι' οὐδένα πράμα ἔκαμα λείποντας ἡ βουλή σου
ἀφόντις σὲ ἐγνώρισα, κατέχεις το ἀπατή σου.
Τὰ μαῦρα ἐσύ 'σουν ἀφορμὴ κι' ἔριξα, σὰ θυμᾶσαι,

- 360   καὶ πάντα μου εὐχαρίστου σου κι' ἐπολυχρόνιζά σε,
              γιατὶ τὰ μάτια μ' ἀνοιξες, κι' ἀπὸ φτωχὴ καὶ χήρα
              διάφορα καὶ ξεφάντωσης χίλιες τοῦ κόσμου ἐπῆρα.
              Γιὰ τοῦτο τὰ μοῦ λὲς ἐδᾶ, κάτεχε, θέλω κάμει
              τάσσω σου τὴν Κασσάντρα μου νὰ τὴν ἐσμίξω ἀντάμι
- 365   μ' ὅσους κι' ἂν εἶναι βολετό· καλὰ ἔμαι βοδωμένη
              νὰ κάθεται νὰ χαίρεται μόνο μὲ τὸν Ἀρμένη!
              Σὰ βάλλῃ χέρα στὸ πουγγί, κι' ὅποιος τορνέσια φέρνει
              κρασί μὲ δίχως διαφορὰ τάσσω σου πὼς νὰ παίρνη.
              Ἦ κερ' Ἀννέζα τοῦ στενοῦ θυμοῦμαι μιὰν ἡμέρα
- 370   νὰ μὲ διατάσση σπλαχνικά, νὰ λέγη: θυγατέρα,
              τὰ ροῦχα σου κι' ἀγαφτικούς πάντα νὰ συχναλλάξης,
              ὅσο μπορεῖς στὰ βρόγια σου πλιότερους γιὰ νὰ μπάξης·
              μὰ βλέπε μόνο, μὴν ἀγαπᾶς κιανένα,
              κι' ὀλίγο θάρρος ὅλοι τους ἄς ἔχουν ἀπὸ σένα.
- 375   Κάμε συχνὰ νὰ τσι κρατῆς σὲ φόβο καὶ σ' ὀλπίδα—
              κακὸ σ' ἐκεῖνη ποὺ καλὰ δὲν ξεύρει τὴ σκριμίδα!

ΑΡΚΟΛΙΑ

- Καλότατο δασκάλεμα σοῦ ἴδωκε, καὶ θυμοῦ το,
              καὶ μὲ τὴ θυγατέρα σου σὲ τάξη βάλῃ μού το.
              Θυμᾶσαι το, πόσες φορές σοῦ τά ἔπα στὴν ἀρχὴ σου
- 380   κι' ἐσένα ἀλλότες τοῦτα δᾶ, γιατί πολλὰ ἔλαφρῃ ἔσου,
              κι' ὅποιος στὸ σπῆτι σου ἔμπαινε δυὸ μῆνες ἔτρωγέ σε,
              κι' ὡς ζουρλῆ ὁπού ἔσουνα ἐκωλογύριζέ σε.

Λίνος Πολίτης (επιμ.), *Γεωργίου Χορτάτση Κατζούρμπος: κωμωδία*, κριτική ἐκδοση, σημειώσεις, γλωσσάριο [Κρητικὸν Θέατρον, 1], Εταιρία Κρητικῶν Ἱστορικῶν Μελετῶν, Ηράκλειο 1964.